

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120388989
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6120388989.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: A. A. B. a Mgr. Matúš Staríček v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. E. XXX, F., 2/ B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. G. XX/XX, H., obaja zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r.o., so sídlom Šumavská 3, Bratislava, IČO: 36 856 592, o zaplatenie 45.755,24 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 28Csp/28/2021-136 zo dňa 2. decembra 2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.) a žalovaným priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi (výrok II.).

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497, 502 ods. 1, § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 511 ods. 1 a 2, § 565 Občianskeho zákonníka (v texte aj ako „OZ“), § 1 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, keď uviedol, že posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými je zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľmi a dodávateľom, keďže z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca a žalovaní uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keď na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Preto súd predmetnú zmluvu považoval za spotrebiteľskú. Keďže žalovaní v rámci svojej obrany vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na zaplatenie sumy 47.832,46 eur s prísl., súd sa najskôr zaoberal touto otázkou.

Súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými bola dňa 05.11.2014 platne uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva č. XXXXXXXX/XXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným medziúver vo výške 48.700 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať. Listom zo dňa 20.11.2014 žalobca požiadal žalovaných, aby s účinnosťou od 01.12.2014 mesačne poukazovali sumu 229,61 eur, vždy v 1. deň každého kalendárneho mesiaca v prospech účtu číslo XXXXXXXX/

XXXX. Žalovaní tieto svoje zmluvné povinnosti porušili a medziúver v dohodnutých splátkach nesplácali. Na riadne splácanie úveru boli žalovaní žalobcom vyzývaný upomienkami. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia napriek výzvam úver nesplácali riadne a včas, žalobca ku dňu 29.09.2017 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, v dôsledku čoho žalovaným vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi celú dlžnú sumu zostatku úveru vo výške 47.832,46 eur.

Možnosť predčasného zosplatnenia úveru je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie, umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodržiava dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Žalobca oprávnenie vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

Keďže medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť aj špeciálne ustanovenie k § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota 3 mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

Občiansky zákonník v § 565 ako aj v § 53 ods. 9 upravuje len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Samy o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je upravený v § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia vôbec nevyplýva, že by počiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní s prihliadnutím a zohľadnením aj uplynutia 15 dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatniť pre nezaplatenie splátky.

V konaní bolo preukázané a súčasne ani nebolo sporné, že žalovaní poskytnutý úver riadne a včas nesplácali. Rovnako nebolo sporné, že k zosplatneniu úveru došlo na základe omeškania s júnovou splátkou, splatnou 01.06.2017. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru tak bezpochyby došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 01.06.2017. Odo dňa zročnosti tejto nesplnenej splátky začala plynúť premlčacia doba pre celý zosplatnený dlh. Žalovaní sa nezaplacením splátky splatnej dňa 01.06.2016 riadne a včas dostali do omeškania a od tohto dňa, s prihliadnutím na využitie práva žalobcu úver zosplatniť, začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť zostatku dlhu. Trojročná premlčacia doba vyplývajúca z § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. tak uplynula dňa 05.07.2020. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 25.09.2020, teda oneskorene, žalobcovi nebolo možné takto premlčané právo priznať.

Súd sa nestotožnil s právnym názorom žalobcu, že použitím § 103 Občianskeho zákonníka dochádza k skráteniu plynutia premlčacej doby. Z § 103 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, kedy začína plynúť premlčacia doba pri zosplatnenom dlhu, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa

stal úver splatným. Žalobca mal teda postupovať v zmysle zásady, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Z dôvodu, že žalobca nepostupoval v zmysle uvedenej zásady, a žalobu podal až dňa 25.9.2020 vystavil sa tak riziku, že v dôsledku kvalifikovaného správania sa protistrany môže byť procesná ochrana jeho subjektívneho práva zamietnutá.

Súd zároveň poukázal aj na § 54a Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli dlžníka. Cieľom tejto právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase.

Na základe uvedených skutočností súd žalobu zamietol, považujúc nárok žalobcu za premlčaný.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaným vznikol nárok na náhradu trov konania, keďže boli v konaní plne úspešní. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom výklade § 565 OZ v spojení s § 103 OZ a § 53 ods. 9 OZ. V zmysle čl. VI ods. 3 zmluvy o úvere: „Ak klient nezaplatí niektorú zo splátok podľa článku II. ods. 3, resp. ods. 4 tejto zmluvy, resp. niektorú zo splátok konštantného príplatku v zmysle čl. V. ods. 4 tejto zmluvy na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je stavebná sporiteľňa oprávnená požadovať okamžité splatenie úveru.“.

V ustanovení § 53 ods. 9 OZ boli spresnené podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy môže dodávateľ uplatniť právo vyplývajúce z § 565 OZ, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a za splnenia ďalších podmienok. Za danej situácie je rozhodujúci deň zosplatenia úveru veriteľom.

Dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky bez ohľadu na poslednú vetu § 565 OZ, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ.

Na uvedené reagovala už aj právna teória, osobitne HLUŠÁK, M.: Premlčanie a niektoré ďalšie otázky pri strate výhody splátok. Bratislava: Súkromné právo 3/2019, s. 109 (zasielame v prílohe): „Ak teda v spotrebiteľských vzťahoch neplatí logika, ktorá legitimizuje spätný začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103, potom máme dočinenia s tzv. zakrytou medzerou v zákone, teda so situáciou, keď je jazykový význam určitého ustanovenia (teda § 103) širší, než si to vyžaduje jeho teleologické pozadie, teda „princípy, hodnoty a účely, z ktorých právna úprava vychádza, pričom právny predpis neobsahuje pravidlo, ktoré by stanovilo výnimku z príliš široko formulovanej právnej normy“. Namiesto je preto použitie teleologickú redukciu, ktorou sa z dikcie zákonného znenia - teda v našom prípade zo záberu § 103 OZ - vyjmú tie prípady, na ktoré teleologické pozadie tohto znenia nedopadá. V našom kontexte by to potom malo znamenať, že § 103 OZ sa v prípadoch, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 OZ, neuplatní.“.

Na podporu svojich tvrdení a právnej argumentácie žalobca odkazuje aj na rozhodovaciai prax rôznych odvolacích súdov, ktoré práve na účely správneho posúdenia plynutia premlčacej lehoty zohľadňovali v obdobných prípadoch dátum predčasného zosplatnenia úveru a navyše aj deň doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti dlžníkovi a veriteľom poskytnutú dodatočnú lehotu na splnenie dlhu. Poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 19Co/29/2019, Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.11.2017 sp. zn. 23Co/44/2017, Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.03.2020 sp. zn. 10Co/264/2018, Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.04.2016 sp. zn. 17Co/293/2015. K znakom právneho štátu patrí neoddeliteľne aj princíp právnej istoty (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99). Za nezákonný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom takýto postup nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04).

Nález ÚS SR zo dňa 05.09.2018 sp. zn. II. ÚS 300/2018, publikovaný v ZNaU ÚS SR pod č. 37/2018: „V zásadnej ústavnoprávnej rovine platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom. V každom prípade však pri odchýlení od skoršej rozhodovacej praxe sa vyžaduje cielečné zdôvodnenie odlišného stanoviska prijatého v obdobnej otázke (II. ÚS 274/2015, II. ÚS 275/2015, II. ÚS 19/2016).“.

Nález ÚS SR zo dňa 21.11.2017 sp. zn. III. ÚS 289/2017, publikovaný v ZNaU ÚS SR pod č. 43/2017: „Súd má poznať svoju vlastnú judikatúru, t. j. aj rozhodnutia iných sudcov (resp. senátu) toho istého súdu, a túto judikatúru musí zohľadniť bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú. Naopak, postoj všeobecných súdov vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávaným veciam, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu.“.

V tomto prípade žalovaní nesplácali poskytnutý úver riadne a včas, preto ich žalobca písomnými výzvami zo dňa 24.07.2017 upozornil, že v prípade neuhradenia nedoplatku môže požadovať okamžité splatenie celého zostatku úveru. Výzvy boli obom žalovaným doručené 28.07.2017. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní nedoplatok neuhradili a nezaplatili žiadne ďalšie splátky úveru, žalobca ich listom zo dňa 29.09.2017 požiadal o okamžité splatenie celého zostatku úveru. Výzvy boli obom žalovaným doručené 05.10.2017.

Keďže návrh na začatie konania bol na Okresný súd Banská Bystrica doručený dňa 25.09.2020, pri zohľadnení trojročnej premlčacej lehoty [v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony], plynúcej odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, došlo k uplatneniu nároku včas a v súlade s § 101 OZ.

Je nesprávny a nelogický záver súdov, ak zjednodušene počítajú začiatok plynutia premlčacej lehoty od dátumu neuhradenia mesačnej splátky, s ktorou bol dlžník prvýkrát v omeškaní, keďže v danom momente ešte veriteľ nemôže procesne úspešne žalovať nárok zo spotrebiteľskej zmluvy (chýba actio nata).

Žalobca sa napokon odvoláva aj na viaceré zásadné rozhodnutia Ústavného súdu SR, v zmysle ktorých sa všeobecným súdom vyčíta prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych predpisov: Nález ÚS SR zo dňa 31.08.2017 sp. zn. I. ÚS 155/2017, publikovaný v ZNaU ÚS SR pod č. 28/2017, Nález ÚS SR zo dňa 25.10.2017 sp. zn. III. ÚS 342/2017, Uznesenie ÚS SR zo dňa 02.04.2009 sp. zn. IV. ÚS 110/2009, publikované v ZNaU ÚS SR pod č. 93/2009.

V zmysle čl. VI ods. 3 zmluvy o úvere: „Ak klient nezaplatí niektorú zo splátok podľa článku II. ods. 3, resp. ods. 4 tejto zmluvy, resp. niektorú zo splátok konštantného príplatku v zmysle čl. V. ods. 4 tejto zmluvy na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je stavebná sporiteľňa oprávnená požadovať okamžité splatenie úveru.“.

Peňažný dlh žalovaných sa nestal splatný nezaplacením splátky, ale až úkonom žalobcu – vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Žalovateľnosť alebo možnosť úspešne uplatniť právo žalobcu nastáva až splatnosťou dlhu, t.j. dňom, keď mali dlžníci prvýkrát splniť dlh.

Samotné omeškanie dlžníka so splátkou, pre ktorú sa stal splatným celý dlh, nie je spôsobilé zmeniť splatnosť ďalších splátok. Ak totiž veriteľ nepristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, počíta sa premlčanie jednotlivito pre každú splátku. Iba právny úkon veriteľa (ak je to medzi stranami dojednané) je spôsobilý zmeniť splatnosť neskôr splatných splátok. Akceptovanie názoru Okresného súdu Galanta by viedlo k absurdnému záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, ktoré sa stalo právne perfektným dňa 30.09.2017, zakladá v krajnom prípade plynutie premlčacej lehoty napr. splátky pôvodne splatnej 01.07.2024 už spätne od 02.06.2017 (!).

Týmto postupom dochádza k svojvoľnému a bezprecedentnému skráteniu premlčacej lehoty v rozpore so zákonom stanovenou dĺžkou (§ 101 OZ). V tejto súvislosti upriamuje pozornosť aj na odlišné stanovisko JUDr. Milana Ľalíka, bývalého podpredsedu Ústavného súdu SR a bývalého predsedu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, k nálezu ÚS SR zo dňa 24.10.2013, sp. zn. I. ÚS 547/2012, ktoré je výrazným „mementom“ poukazujúcim na absolútne neadekvátnu ochranu spotrebiteľov zo strany všeobecných súdov

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní. Uvedli, že súd prvej inštancie svoj záver o premlčaní práva oprel o zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka, z ktorých jednoznačne vyplýva dôvodnosť vznesenej námietky premlčania.

Kľúčovým ustanovením je § 103 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.“

Zákon jasne ustanovuje začiatok plynutia premlčacej doby a viaže ho na zročnosť nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh. Touto splátkou je splátka zročná dňa 01.06.2017, ako uviedol aj súd prvej inštancie v ods. 41 odôvodnenia. Sama žalobkyňa túto splátku označila ako splátku, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu.

Spôsob počítania premlčacej doby v obdobných prípadoch je zákonom jasne stanovený a vyplýva aj z rozhodovacej praxe súdov. Žalovaní vo svojich písomných podaniach odkázali na početné rozhodnutia okresných a krajských súdov Slovenskej republiky, ktoré jednoznačne potvrdzujú správnosť ich právneho názoru a zároveň právneho názoru súdu prvej inštancie v predmetnej veci

Žalobca v odvolaní poukazuje na početné súdne rozhodnutia, ktoré však priamo nesúvisia s predmetom spornosti v prejednávanej veci. Žalobca sa v prevažnej časti vyjadruje o všeobecných otázkach, ako napríklad miera ochrany spotrebiteľov, formalizmus práva, princíp právnej istoty alebo moment, kedy nastane splatnosť celej pohľadávky po zosplatnení.

Žalobca odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 19Co/29/2019. Avšak aj Krajský súci v Trenčíne v uvedenom rozsudku poukázal na aplikáciu § 103 Občianskeho zákonníka, čo je zjavné z ods. 12 uvedeného rozhodnutia:

Odvolačný súd napokon poznamenáva, že podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, ale premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne (napr. pri právach z prepravy je zákonom stanovená len jednoročná premlčacia doba) za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva. V tomto prípade by podľa názoru odvolacieho súdu bola premlčacia doba v trvaní (de facto) dva a trištvrté roka dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde. Aj keď by pri aplikácii citovaného ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba uplynula skôr než predpokladal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie, že najneskôr uplynula premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka tri roky od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (resp. od doručenia tohto vyhlásenia žalovanej, ako je uvedené vyššie) za správny, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku II potvrdil.

Z citovanej časti rozhodnutia vyplýva, že aj Krajský súd v Trenčíne sa priklonil k aplikácii § 103 Občianskeho zákonníka, avšak aj pri aplikácii § 101, zvolenej súdom prvej inštancie v danej veci, by bolo právo veriteľa premlčané, preto nebolo potrebné sa zo strany odvolacieho súdu k právnomu názoru súdu prvej inštancie vyjadrovať bližšie.

Žalobca poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.04.2016 sp. zn. 17Co/293/2015. Aj v právnej veci posudzovanej Krajským súdom v Prešove bola žaloba veriteľa zamietnutá z dôvodu premlčania, a to aj pri aplikácii § 101 Občianskeho zákonníka. Zrejme z uvedeného dôvodu sa Krajský súd v Prešove nezaoberal bližšie aplikáciou § 103 Občianskeho zákonníka, o ktorom niet ani zmienka v danom rozhodnutí, resp. nie je uvedené, prečo nebolo dané ustanovenie aplikované.

Žalobca pripája aj svoj myšlienkový rozbor. Zákonodarca však jasne v už spomenutom § 103 Občianskeho zákonníka ustanovil začiatok plynutia premlčacej doby, preto myšlienkový rozbor žalobcu nie je spôsobilý spochybniť napadnutý rozsudok, v ktorom sa súd prvej inštancie aj k tomuto myšlienkovému rozboru žalobcu vyčerpávajúco vyjadril (ods. 42, 45).

Sú toho názoru, že odvolací súd by mal postupovať podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, pričom na postup podľa § 387 ods. 3 CSP nie je daný dôvod.

K vyjadreniu žalovaných sa vyjadril žalobca. Uviedol, že žalovaní nesplácali poskytnutý úver riadne a včas, preto ich žalobca písomnými výzvami zo dňa 24.07.2017 (doručenými 28.07.2017) vyzval na úhradu omeškaných splátok, pričom ich upozornil, že v prípade neuhradenia nedoplatku môže

požadovať okamžité splatenie celého zostatku úveru. Tento list bol zároveň poslednou výzvou pred zosplatnením úveru.

Následne listom zo dňa 29.09.2017 pristúpil žalobca k predčasnému zosplatneniu úveru z dôvodu, že žalovaní od výzvy pred zosplatnením úveru zo dňa 10.03.2017 do dňa zosplatnenia úveru nielen že nedoplatili sumu, s ktorou boli v omeškaní, ale zároveň od 24.07.2017 do 29.09.2017 došlo k splatnosti ďalších dvoch splátok. Žalobca teda využil svoje právo zosplatniť pohľadávku. Z predložených výpisov je preukázané, že ku dňu vyhlásenia splatnosti úveru boli žalovaní v omeškaní so splátkami splatnými dňa 20.11.2016, 20.12.2016, 20.01.2017, 20.02.2017, 20.03.2017, 20.04.2017, 20.05.2017, 20.06.2017, 20.07.2017, 20.08.2017 a 20.09.2017. Ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru boli teda žalovaní preukázateľne po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v omeškaní s prvou nezaplatenou splátkou splatnou dňa 20.11.2016. Mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú 20.09.2017, ktorá bezprostredne predchádzala Vyhláseniu úveru za predčasne splatný zo dňa 29.09.2017. Táto splátka je nespĺnenou splátkou podľa § 103 OZ, kvôli nespĺneniu ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a od ktorej začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Premlčacia doba by tak začala plynúť 21.09.2017 a uplynula by 21.09.2020.

V zmysle zákona 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, platí nasledovné:

„§ 1 Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,
a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,
b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.“

Keďže žaloba bola podaná dňa 25.09.2020, je zrejmé, že pri posúdení plynutia premlčacej lehoty v súlade so zákonom 62/2020 Z.z. bola podaná pred uplynutím premlčacej doby. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 15CoCsp/13/2020 z 25.05.2020, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.04.2017, sp. zn. 17Co 228/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9CoCsp/45/2020 zo dňa 08.12.2020, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2CoCsp/18/2021 zo dňa 31.05.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/12/2021 zo dňa 12.04.2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/78/2020 zo dňa 07.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/5/2020 zo dňa 25.03.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3CoCsp/6/2020 zo dňa 15.01.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Co/202/2019 zo dňa 20.11.2020 a uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5Co/114/2017 zo dňa 28.04.2017. Z uvedených dôvodov opätovne uvádza, že žalobca považuje odvolanie za opodstatnené a domáha sa, aby Krajský súd v Trnave v zmysle § 388 CSP rozsudok Okresného súdu Galanta zo dňa 02.12.2021 č.k. 28Csp/28/2021-136 zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi proti žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

K duplike žalobcu sa vyjadrili žalovaní. Uviedli, že po preštudovaní odvolacej repliky žalovaní vzhľadli u žalobcu zásadnú zmenu obsahu jeho procesného útoku keď na strane 2 v záverečnom odseku uviedol, že mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú 20.09.2017.

Aj súd prvej inštancie v ods. 41 napadnutého rozsudku ustálil ako omeškanú splátku, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu, splátku z júna 2017, pričom označenie práve tejto splátky považoval za nespornú skutočnosť. Sám žalobca práve spomenutú splátku označil ako tú, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu v podaní zo dňa 11.08.2021 „vyjadrenie žalobcu“ a na pojednávaní dňa 04.11.2021.

Žalobca nepochopiteľne a čisto účelovo v odvolacej replike zmenil obsah svojho procesného útoku, čo sa však v odvolacom konaní nepripúšťa, pretože ide o neprípustné novoty s poukazom na § 366 CSP. Aj keby to prípustné bolo, ide o zásadnú zmenu doterajšej argumentácie a teda zjavnú účelovosť.

Splátka z mesiaca september 2017 nebola a ani nemohla byť nesplnenou splátkou podľa § 103 OZ, kvôli nesplneniu ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a od ktorej začína plynúť premlčacia doba, a to s poukazom na nutnosť uplynutia 3-mesačnej lehoty od omeškania so zaplatením splátky v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

Splátkou, kvôli nesplneniu ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a od ktorej začína plynúť premlčacia doba je v zmysle vyjadrenia samotného žalobcu splátka splatná v mesiaci jún 2017. Žalobca podal žalobu až dňa 25.09.2020, po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby.

Na základe uvedeného žalovaní navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a priznal žalovaným právo na náhradu odvolacieho konania v rozsahu 100%.

K veci sa vyjadril žalobca podaním súdu došlým dňa 08.02.2023. Uviedol, že upriamuje pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (v nižšie uvedených konaniach) nedávno rozhodoval o obdobnej (identickej) právnej otázke, ktorá je predmetom resp. dôvodom podania odvolania v tomto konaní. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022. Zároveň uviedol, že v zmysle vyššie uvedených rozhodnutí je právne nesporné, že premlčacia doba celej pohľadávky začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala predčasnému vyhláseniu splatnosti pohľadávky, teda v prejednávanom prípade dňom 21.09.2017.

Dňa 25.03.2020 s účinnosťou od 27.03.2020 bol prijatý zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. V zmysle ust. § 1 uvedeného zákona:

„Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

- a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,
- b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.“

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 1 zák. č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony tak premlčacia doba neplynula v období od 27.03.2020 do 30.04.2020, t. j. spolu 35 dní. Súhlasí so závermi prvoinštančného súdu, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatenie úveru, bola splátka so zaplatením ktorej boli žalovaní v omeškaní po dobu 3 mesiacov pred uplatnením práva žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Zároveň však poukazuje na skutočnosť, že na účely plynutia premlčacej doby plynie premlčanie podľa vyššie citovaných záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky až po uplynutí troch mesiacov od splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu tohto práva (splátka splatná 20.09.2017) a teda v súdenom prípade odo dňa 21.09.2017, nakoľko skôr právo veriteľa nebolo actio nata a nemohol si ho úspešne uplatniť na súde.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29.09.2017 – toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho

zákonníka (ďalej aj „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“) v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.06.2017, ktorá bezprostredne predchádzala zosplateniu po dobu 3 mesiacov, a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom premlčacia doba začala plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, t. j. odo dňa 21.09.2017.

V posudzovanom prípade teda došlo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.06.2017. Avšak premlčacia doba pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (po 29.09.2017, t. j. od splátky splatnej 20.10.2017 tak začala plynúť odo dňa nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu tohto práva, t. j. od 21.09.2017 a uplynula by najskôr dňa 17.02.2021. K uvedenému je potrebné pripočítať 35 dní neplynutia lehôt pre COVID-19 (ustanovenie § 1 zák. č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) – na základe čoho je zrejmé, že pohľadávka žalovaného ku dňu podania žaloby – dňa 25.09.2020 nebola premlčaná – nakoľko by (aj s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) premlčala až dňa 26.10.2020, z ktorého dôvodu pohľadávku nemožno považovať za premlčanú.

Zároveň žalobca podporne poukazuje aj na rozhodovaciu prax súdov, pričom príkladmo poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/53/2021 z 18.01.2022.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom sú čiastočne dôvodné, avšak nemajú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo zaplatenie sumy 45.755,24 eur s príslušenstvom, kde súd prvej inštancie žalobu zamietol. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty a či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku).

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je teda posúdiť, či súd prvej inštancie správne určil, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný a teda, či správne určil začiatok plynutia premlčacej doby.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Odvolačný súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na prejednávanej vec ohľadom určenia, či žalobou uplatnený nárok je premlčaný, je potrebné použiť ustanovenia § 53 ods. 9, § 101, § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka. V zmysle vyššie citovaného § 565 Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník dostal do omeškania s plnením niektorej splátky, mohol veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Vo všeobecnosti premlčacia doba tejto celej zosplatennej pohľadávky začne plynúť v zmysle vyššie citovaného § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa stal zročným celý dlh, a táto premlčacia doba je v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka trojročná. V spotrebiteľských sporoch je však potrebné aplikovať ešte aj ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 (požiadať o zaplatenie celej pohľadávky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Otázku, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba, riešil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30. novembra 2022. Uviedol, že je potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017). Najvyšší súd dospel k názoru, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka). Teda premlčacia doba celého zvyšného dlhu pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch začne plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka).

V danom prípade podľa súdu prvej inštancie splátka, pre ktorú sa stal zročným celý dlh je splátka splatná k 1. júnu 2017. Odvolačný súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a za rozhodnú splátku, pre ktorú sa stal zročným celý dlh, považuje taktiež splátku splatnú k 1. júnu 2017, pretože právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňa 29. júla 2017 a splátka, s ktorou boli dlžníci dňa 29. septembra 2017 v omeškani tri mesiace bola práve splátka splatná ku dňu 1. júna 2017.

Ďalej však bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a to v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Do omeškania s rozhodnou splátkou (splátka splatná dňa 1. júna 2017) sa dlžníci dostali dňa 2. júna 2017 a od tohto dňa plynie trojmesačná doba podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom až po jej uplynutí môže veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Trojmesačná doba v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 4. septembra 2017, keďže 2. septembra 2017 bola sobota a v zmysle § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak posledný

deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Veriteľ sa teda mohol svojho práva prvýkrát s úspechom domáhať na súde (podľa § 101 Občianskeho zákonníka) až deň nasledujúci po uplynutí tejto trojmesačnej doby, teda dňa 4. septembra 2017, a teda tento deň je aj prvým dňom trojročnej premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba potom uplynula dňa 4. septembra 2020. Nakoľko právny predchodca žalobcu podal žalobu až dňa 25. septembra 2020, žaloba bola podaná až po uplynutí premlčacej doby.

Hoci žalobca uvádza, že ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.06.2017, pričom premlčacia doba začala plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie, ktorej sa stal splatným celý dlh, t.j. 21.09.2017, v zmysle bodu 8. čl. II. Úverovej zmluvy, splátka v zmysle tohto článku je splatná vždy prvý deň príslušného mesiaca. V konečnom dôsledku však i v prípade, ak by splátka mala byť splatná vždy k 20. dňu v mesiaci, by sa na uvedenom (o uplynutí premlčacej doby) nič nezmenilo a premlčacia lehota by uplynula dňa 21.09.2020.

Podľa § 1 písm. a) zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú.

Podľa § 8 písm. a) zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie má zohľadniť zákon o niektorých mimoriadnych opatreniach a premlčacia lehota sa predlžuje podľa § 1 a 8 cit. zákona o 35 dní, odvolací súd konštatuje, že nie je dôvodná. Z dôvodovej správy k cit. zákonu je zrejmé, že účelom zákonodarcu bola ochrana osôb v období časovo definovaných v § 1 a § 8 zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach pred premlčaním alebo zánikom práv v dôsledku obmedzení súvisiacich s pandémiou COVID-19, ktoré by mohli zabrániť uplatňovaniu alebo bráneniu ich práv na súde. Citované ustanovenia upravujú spočívanie iba tých lehôt, ktoré by vo vyššie uvedenom časovom rozpätí uplynuli a po odpadnutí prekážky – v tomto prípade zákonom vymedzeným termínom, ich plynutie pokračuje. Citované ustanovenia však nemožno vykladať tak, že v danom vymedzenom časovom období neplynú (prerušujú sa) všetky premlčacie doby, ktoré plynuli počas obdobia vymedzeného v citovaných ustanoveniach. Nemožno preto dať za pravdu odvolateľovi, že premlčacia doba (ktorá v danom prípade uplynula dňa 4. septembra 2020), teda mimo obdobia definovaného v § 1 a § 8 zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach, neplynula po dobu 35 dní a podľa jeho názoru pohľadávka žalovaného ku dňu podania žaloby – dňa 25.09.2020 nebola premlčaná, nakoľko by premlčala až dňa 26.10.2020.

Podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že nárok žalobcu je premlčaný. K premlčaniu nároku došlo síce až 4. septembra 2020, a nie ako uviedol súd prvej inštancie 5. júla 2020, avšak stále pred podaním žaloby dňa 25. septembra 2020, takže odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

Vzhľadom na uvedené prijaté závery sa odvolací súd viac nezaoberal ďalšou už irelevantnou odvolacou argumentáciou žalobcu. I podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú

skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porov. napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/2004, III. ÚS 209/2004, II. ÚS 200/2009 a pod.). Preto na ostatnú argumentáciu žalobcu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, avšak s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil, a to vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania.

V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči v spore neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).